

ბურთის ჩაწოდება და მიღება ფრენბურთში

ქეთევან ქობალაია

ჩაწოდება

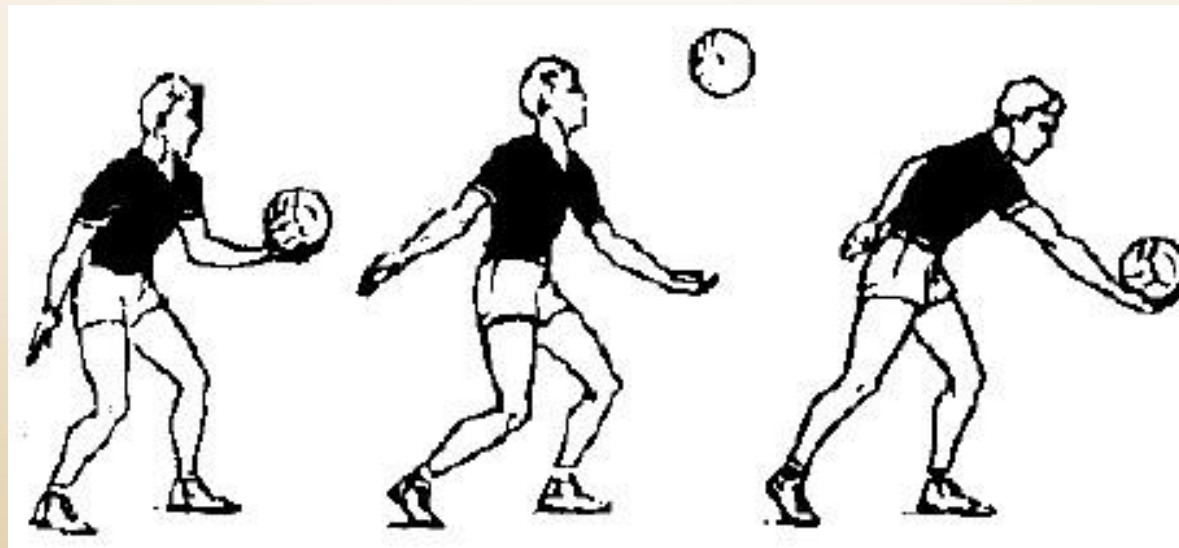
ჩაწოდება – ტექნიკური ილეთია, რის საშუალებითაც ბურთი შეჰყავთ თამაშში.

არსებობს ჩაწოდების შესრულების ხუთი ხერხი:

- ქვედა პირდაპირი ჩაწოდება;
- ქვედა გვერდითი ჩაწოდება;
- ზედა პირდაპირი ჩაწოდება;
- ზედა გვერდითი ჩაწოდება;
- ზედა პირდაპირი ჩაწოდება ნახტომში გამორბენით.

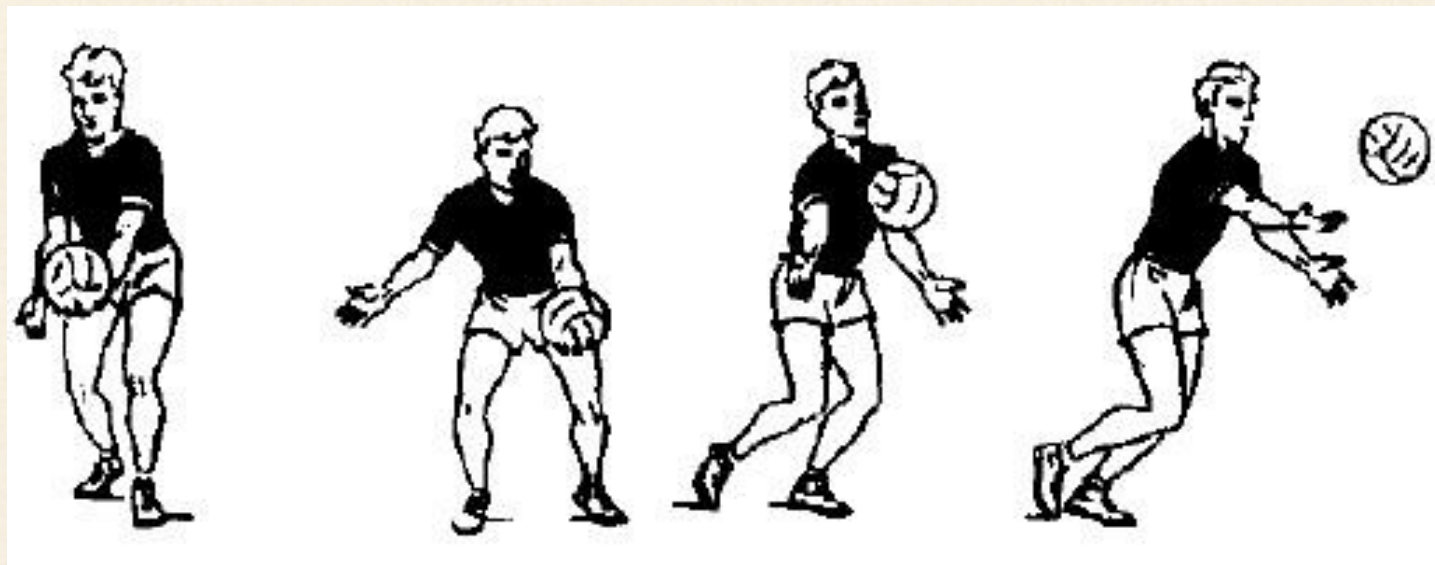
ქვედა პირდაპირი ჩაწოდება

ბურთზე დარტყმა სრულდება მხრის სახსრის ღერძის ქვემოთ, მოთამაშე დგას სახით (პირდაპირ) ბადისაკენ. იგი ააგდებს ბურთს წინ და თავს ზევით 0,5 მეტრის სიმაღლეზე. მოქნევას ასრულებენ უკან და ცოტათი ზევით საყრდენის პერპენდიკულარულ სიბრტყეში. დარტყმა ხორციელდება მარჯვენა ხელის მოქნევით წელის დონეზე უკნიდან – ქვევიდან – წინ წელის დონეზე დაარტყამენ ბურთს ქვევიდან – უკნიდან. დარტყმის შემდეგ ხელი იჭიმება ჩაწოდების მიმართულებით

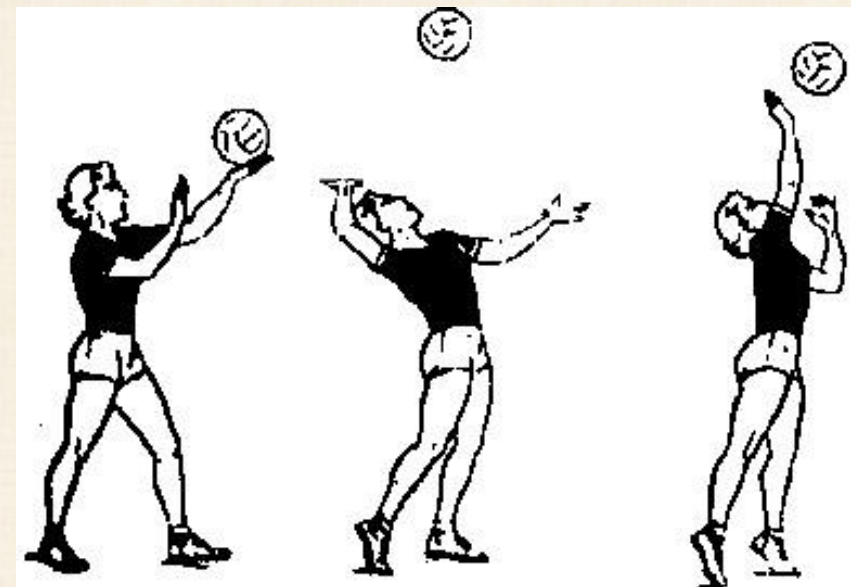
ქვედა გვერდითი ჩაწოდება

ბურთზე დარტყმა სრულდება მხრის სახსრის ღერძის ქვემოთ, მოთამაშე დგას ბადისკენ გვერდულად. მოქნევა წარმოებს სიბრტყეში მიმართულებით ქვევით – უკან. მარჯვენა მხარი დაშვებულია და გატანილია უკან. დარტყმა ხორციელდება მარჯვენა ხელის მოქნევით უკნიდან – მარჯვნივ – წინ, ხელი გამოაქვთ ბურთის ქვეშ ისე, რომ დარტყმა განხორციელდეს წელის დონეზე. დარტყმა სრულდება დაძაბული მტევნით ქვევიდან – გვერდიდან. დარტყმის შემდეგ ხელი იჭიმება ჩაწოდების მიმართულებით.

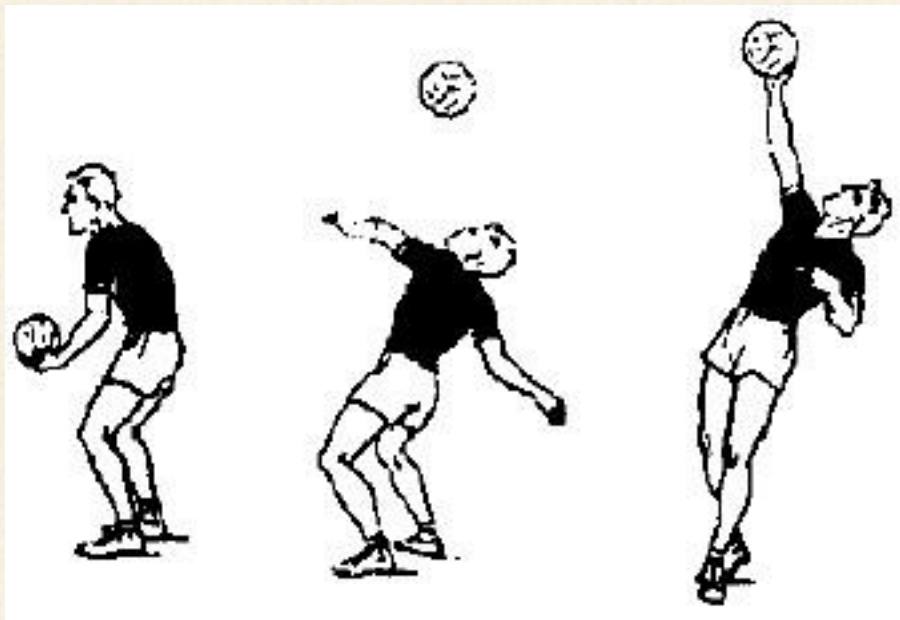
ზედა პირდაპირი ჩაწოდება

ბურთზე დარტყმა სრულდება მხრის სახსრის ზემოთ, მოთამაშე სწორად დგას, სახით ბადისკენ. ბურთს ააგდებს თითქმის თავს ზემოთ და ოდნავ წინ, 1,5 მეტრის სიმაღლეზე. ხელის მოქნევა სრულდება მიმართულებით ზევით-უკან, მოთამაშე იდაყვის სახსარში მოხრილ ხელს სწევს ზევით და გადააქვს თავს უკან. ხელის მოქნევასთან ერთად მოთამაშე იზნიქება მკერდისა და წელის არეში, მხარს სწევს უკან. დარტყმითი მოძრაობისას მარჯვენა ხელს შლის იდაყვის სახსარში, შემდეგ კი სწევს ზევით. მოთამაშე აგრძელებს ხელის მოქნევის მოძრაობას, გამოაქვს ხელი ოდნავ წინ, ბურთთან შეხვედრის ადგილას. დარტყმა ხორციელდება უკნიდან და ოდნავ ქვევიდან, რათა ბურთმა იმოძრაოს წინ და ზევით.

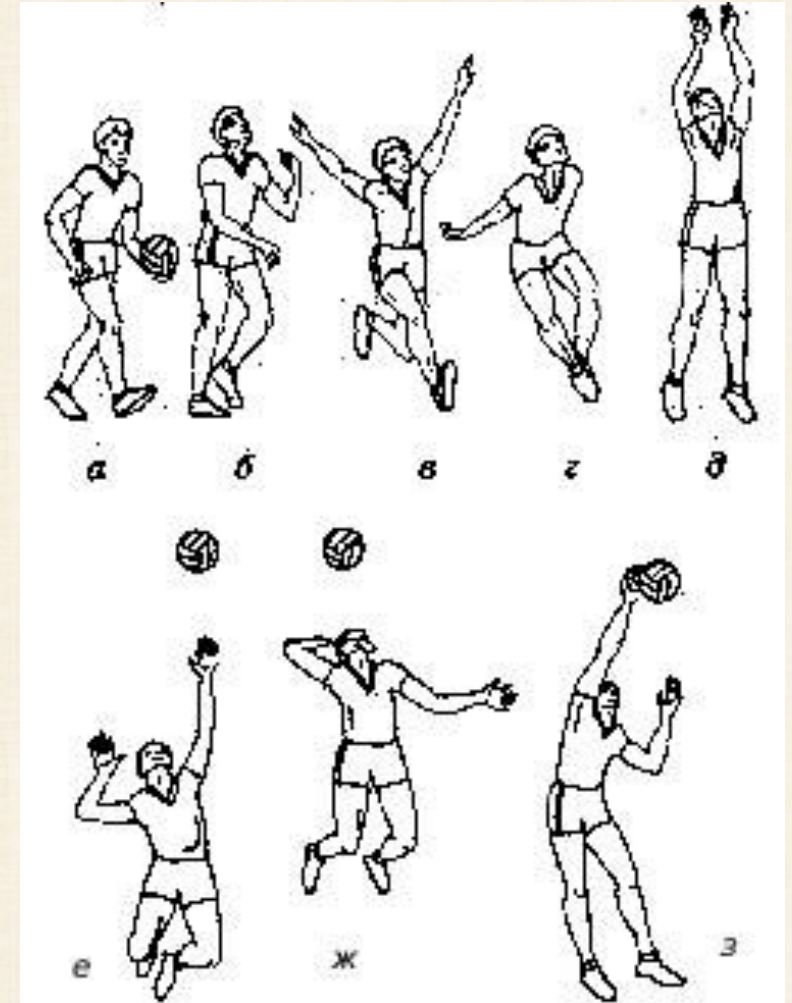
ზედა გვერდითი ჩაწოდება

ბურთზე დარტყმა სრულდება მხრის სახსრის ღერძის ზემოთ, მოთამაშე გვერდულად დგას ბადისკენ, ბურთს ააგდებს ზევით 1,5 მეტრის სიმაღლეზე ისე, რომ ბურთი თითქმის მის თავს ზევით იყოს, ხელის მოქნევა სრულდება მიმართულებით ქვევით – უკან, მოთამაშე საკმაოდ ქვევით ხრის მარჯვენა მხარს და სხეულის სიმძიმის უკან გადატანისას მარჯვენა ფეხს ხრის მუხლის სახსარში. დარტყმით მოძრაობის დროს მარჯვენა ხელი მოქნევით გამოაქვს რკალისებურად უკნიდან – ზევით. დარტყმა ხორციელდება მტევნით - უკნიდან – ქვევიდან ისე, რომ დარტყმის შემდეგ ბურთმა იმოძრაოს წინ და ზევით.

ზედა პირდაპირი ნახტომში გამორბენით

მოთამაშის საწყისი მდგომარეობა ჩაწოდების წინ: იგი დგება პირითი ხაზიდან 3 – 5 მეტრის დაშორებით ძირითად დგომში. მოთამაშე ერთი ან ორი ხელით ააგდებს ბურთს 3 – 5 მეტრ სიმაღლეზე. მოსამზადებელი ფაზა შედგება გამორბენისაგან, ნახტომისა და ხელის მოქნევისაგან. ეს მოძრაობები პირდაპირი თავდასხმითი დარტყმის მოსამზადებელი ფაზის მოძრაობების ანალოგიურია. ბურთის ზევით – წინ მიმართულებით არც თუ მაღალი აგდების დროს გამორბენი ნახტომის წინ შეიძლება იყოს ერთნაბიჯიანი ან ორნაბიჯიანი. მოთამაშე, აფრენის ფაზაში, ბურთზე დარტყმას ახორციელებს მტევნის მოძრაობით მიმართულებით უკნიდან – ზემოდან.

ბურთის მიღება

```
graph TD; A[ბურთის მიღება] --> B[ორი ხელით ზემოდან]; A --> C[ორი ხელით ქვემოდან]; A --> D[ცალი ხელით ქვემოდან];
```

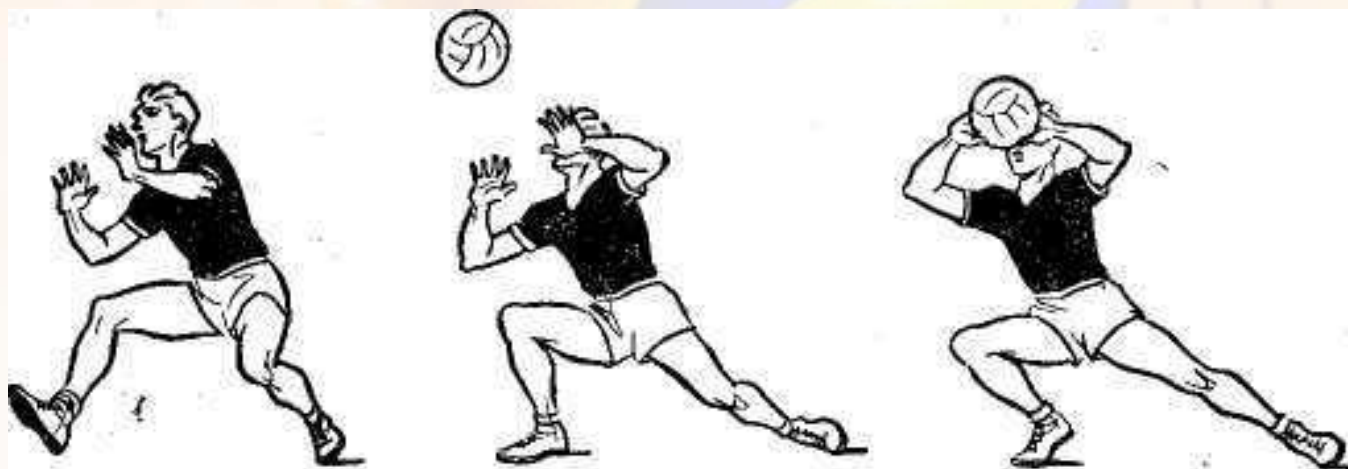
ორი ხელით
ზემოდან

ორი ხელით
ქვემოდან

ცალი ხელით
ქვემოდან

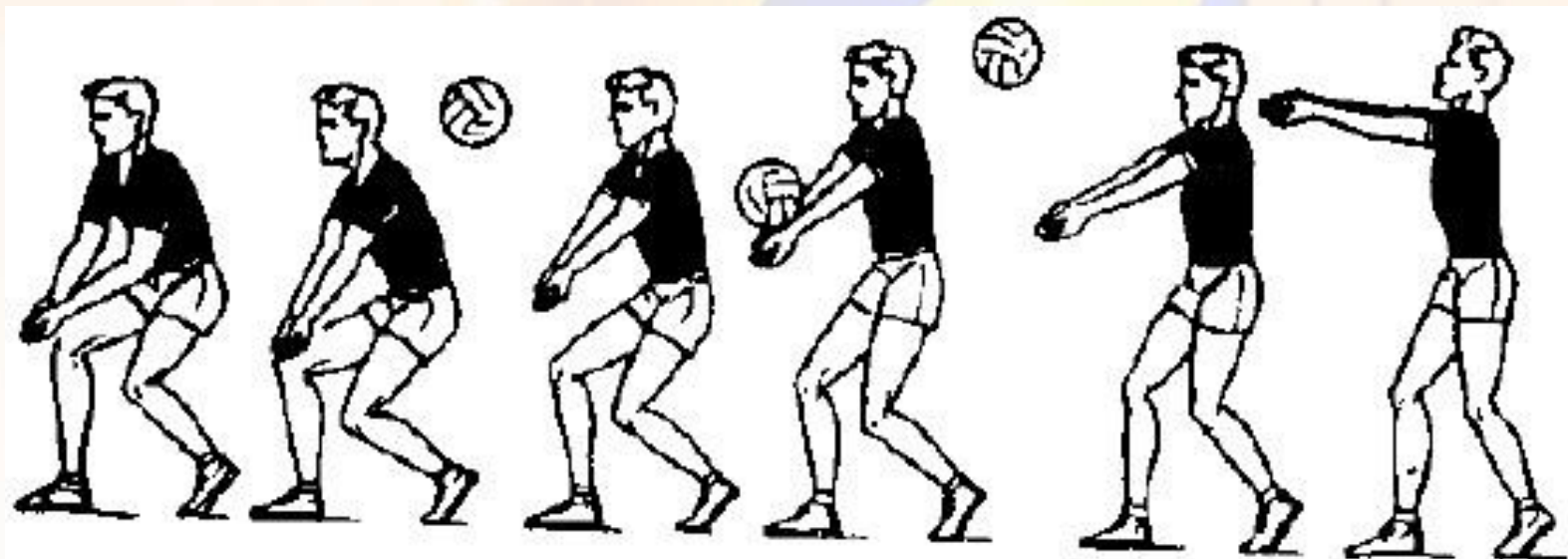
ბურთის მიღება ზემოდან ორი ხელით

მოთამაშე ფეხებს დგამს ისე, რომ ერთი ფეხი მეორის წინ აღმოჩნდეს. თუ ბურთის გადაცემა მოთამაშიდან მარცხენა მხარეს უნდა იყოს მიმართული, მაშინ მიზანშეწონილია წინ მარჯვენა ფეხი იდგეს და პირიქით. ხელების გატანის დროს მტევნები დაახლოებით სახის დონეზე უნდა იყოს. ხელის თითები დაჭიმულია, ეს დაკავშირებულია ბურთის დარტყმის ამორტიზაციასთან, რომელიც მოფრინავს გაძლიერებული სისწრაფით. ასეთი ილეთი შეიძლება შესრულდეს ადგილზე, გადაადგილების შემდეგ ან ვარდნაში.

ბურთის მიღება ქვემოდან ორი ხელით

მოთამაშე დაძაბულ და გაჭიმულ ხელებს წინ წამოსწევს, შეერთებული ხელის მტევნები ერთგვარ ~კლიტეს~ წარმოქმნიან, შეიძლება მუშტად შეკრული ხელის მტევნების შეერთება. მიზანშეწონილია ცალი ფეხის წინ გადადგმა: ამ დროს სხეულის სიმძიმის ცენტრი ქვევით ეშვება, ფეხები მუხლის სახსარშია მოხრილი, სხეული ოდნავ დახრილია. უმჯობესია ხელების ბურთის ფრენის ტრაექტორიის პერპენდიკულარულად განლაგება. ბურთის მოახლოებისას შემხვედრ მოძრაობას იწყებს ფეხები: მოთამაშე ფეხებს მუხლის სახსარში შლის; სხეულით იწევა ზევით და ოდნავ წინ. ფეხები იმართება ენერგიულად და სწრაფად, რაც ქმნის ხელებისათვის მოძრაობის საწყის სიჩქარეს. ხელები ერთვება მუშაობაში ცოტა მოგვიანებით: მათი მოძრაობის სიჩქარე უმნიშვნელოდ იზრდება. ბურთზე დარტყმა სრულდება წინამხრით.

ბურთის მიღება ქვემოდან ცალი ხელით

ამ ხერხით ხდება იმ ბურთის მიღება, რომელიც მოთამაშისაგან შორს მიფრინავს. მოთამაშე წინასწარ გადაადგილდება. ბურთის მოახლოებისას მოთამაშემ მას ხელისგულით უნდა გადაუღობოს გზა. დარტყმითი მოძრაობა მხოლოდ ხელით სრულდება, ფეხები ამ მოქმედებაში არ მონაწილეობს. ხელის თითები დაძაბული და შეკუმშულია; დარტყმა შეიძლება შესრულდეს მუშტით ან ხელისგულით. ეს ილეთი შეიძლება შესრულდეს ადგილზე, გადაადგილებით ან ვარდნაში (ზურგზე, მკერდზე).

